

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
 Oddzielna przedpłata za jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęczone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Numer pojedynczy wieczorny Kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.
 Iżak Pijma i Felicyna M.
 Freda: Małgorzata Kr. Szobkiej.
 Czwartek: Barnaby Apostoła.
 Piątek: Onufiego Pust. i Esch.

Wschód słońca o godzinie 3 minut 43
 Zachód " " " " " 14.
 Długość dnia godzin 16 minut 31.
 Przybyło " " " " " 53

Wschód księżyca o godzinie 1 min 22 r.
 Zachód " " " " " 33 w
 Wysokość wody na rzece Wiśle 2 cal 10
 Dziś o godzinie 4-ej zrana ciepła 23° R

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następnym raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczać nie będą.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Reichmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.
 Sobota: Antoniego z Padwy.
 Niedziela: Bazylego Dokt. Kości.
 Poniedziałek: Wita i Modesta M.
 Wtorek: Benona Jusj. i Joanny.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 4-ej rano.

Przy niniejszym numerze podajemy, jako dodatek do „Kurjera”, dokładny **Plan sytuacyjny wystawy przemysłowej**. Na odwrotnej stronie planu zamieszczamy **szczegółową listę wystawców**.

Cena numeru wraz z planem kop. 5.

Na wystawie rolniczo-przemysłowej, w pawilonie katalogu i ogłoszeń, redakcja „Kurjera Warszawskiego” zajmuje oddzielną część kiosku, w której przez cały czas trwania wystawy przyjmowana będzie prenumerata, zarówno miejscowa, jakoteż i prowincjonalna, tudzież ogłoszenia, oraz sprzedawane będą numery pojedyncze „Kurjera” natychmiast po wyjściu z druku, mianowicie numery poranne od godziny 9 ej rano po kop. 3, a numery wieczorne od godziny 4½ po południu po kop. 5.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie.—Dziś Sławoja, jutro Bogumiła św.
Wystawy: Pierwszy dzień wystawy rolniczo-przemysłowej. (Plac Ujazdowski—od godziny 1-ej do 3-ej z południa dla osób zaproszonych—od 3-ej zaś z południa do 10 ej wieczorem za biletami płatniemi.)—Wystawa projektów na pomnik Mickiewicza. (Sala Resursy obywatelskiej—godzina od 10-ej rano do 7-ej wieczorem.)—Wystawa prac Aleksandra Lessera. (Sala Resursy obywatelskiej—godzina od 10-ej rano do 6-ej po południu.)
Koncerta: Koncert Juljeza Laubego. (Dolina Szwajcarska—godzina 7 wieczorem.)
Teatra: Teatr Letni (w ogrodzie Saskim): dziś „Violetta” (występ panny Elly Russel); jutro „Hans Jurga”, „Pan Benet” i „Inżynierowie jadą!” — teatr Nowy (przy ulicy Królewskiej): dziś „Pasterka”, jutro „Kamionka”. (Godzina 8 wieczorem.)
Teatra ogródkowe: Teatr Nowy-Świat: dziś „Sobota”, jutro „Sobota”. (Godzina 8 wieczorem.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Agitująca się oddawna pomiędzy kolejami wiedeńską i fabryczno-lódzką kwestja wybudowania wygodniejszego dworca na stacji Koluskiej, załatwioną już została za sprawą zarządu kolei wiedeńskiej przez wybudowanie nowego, drewnianego dworca, oddanego niedawno na użytek publiczny, tak dla podróżujących koleją wiedeńską, jak lódzką. Nowy dworzec, posiadający odpowiednio dzisiejszym wymaganiom sale pasażerskie i biura, wystawionym jest w pobliżu dawnego, którego przyszłość dotąd niewiadoma.

Zarząd warszawskiego domu schronienia (Przytuliska) prosi nas o wyrażenie jego imieniem podziękowania opiekunom tej instytucji oraz pp. przemysłowcom i kupcom, nietylko hojnie, ale i chętnie nadsyłającym fanty na urządzenie loterii, która w dniu 20 ym b. m. ma się odbyć w Dolinie Szwajcarskiej na rzecz tego zakładu.

Statystyka więzień i aresztów warszawskich, za rok zeszyły, przedstawia się nie wesoło, wykazując bardzo poważną liczbę więźniów i aresztantów. Podług obliczenia, z początkiem roku znajdowało się aresztantów i więźniów 1,465 (mężczyzn 1,210, kobiet 255). W ciągu roku przybyło 12,371 (mężczyzn 9 345, kobiet 3 026). W tymże czasie ubyło 12 120 (mężczyzn 9,138, kobiet 2,992). Pozostało na rok bieżący 1,706 (mężczyzn 1,417, kobiet 289).

Zarząd Taniach Kuchen zawiadamia, że przez czas trwania wystawy, obiady w kuchniach wydawane będą w dniu powszednim do godziny 5-ej, zaś w niedziele i święta do 4 ej po południu.

Z teatru i muzyki.
 Na liczne zapytania donosimy, że bilety na koncert, w którym wykonane będzie wspaniałe oratorium Haydna „Stworzenie świata”, są do nabycia w księgarni Gebethnera i Wolfa.
 Koncert odbędzie się w przyszłą niedzielę o godzinie pierwszej z południa w sali ratuszowej.
 Dochód z niego przeznaczony, jak wiadomo, na ustawienie pomnika Moniuszki w kościele Wszystkich Świętych.
 Podwójna to przeto uroczystość muzyczna: i cel i środek godne najwyższego uznania.

W operze odbywają się pilne próby z opery Beeta „Mefisto”.

Panna Russel partję Małgorzaty śpiewać będzie po raz pierwszy w Warszawie.

Ciekawi jesteście, o ile scenerja opery przypomni nam wzory meiningenskie?

Reżyserja dramatu i komedji zamyśla wystawić komedijkę z niezmiernym humorem napisaną przez pp. Abrahamowicza i Ruszkowskiego p. t. „Mąż z grzeczności”.

Pani Gostyńska, uzdolniona artystka teatru lwowskiego, ma podobno w ciągu lata debiutować na scenie teatru Letniego w „Świecie nudów”, „Rozbitkach” i „Krewniakach”.

Jest to artystka charakterystyczna.

Z komitetu wystawy.
 Do grona sędziów drobnego przemysłu powołany został p. Edmund Diel, inżynier, sekretarz Towarzystwa popierania przemysłu i handlu.

Firmie Boguckiego komitet dozwolił sprzedaży mleka na placu wystawy, pod warunkiem dostarczenia go do prób centryfugą w dziale nabiałowym. Zapadło wczoraj postanowienie, mocą którego wszyscy wystawcy, którzy niepokoją robot do jutra do godziny 9-ej, będą mogli kończyć je codziennie od godziny 4-ej rano do 11-ej przed południem.

Na wystawę.
 Tegoroczna wystawa warszawska budzi niezwykle zainteresowanie w sferach fabrykantów i gospodarzy zagranicznych.

Oprócz kilku specjalnych korespondentów zagranicznych, przybyłych na czas wystawy do Warszawy, wielu z przemysłowców niemieckich i austriackich przybywa osobiście dla przekonania się o ruchu i stanie tutejszego przemysłu.

W ciągu kilku ostatnich dni przyjechali także do nas przedstawiciele przemysłu francuskiego, belgijskiego, holenderskiego i innych, a pociągi pociągowe niemożną pomieścić licznych gości, przybywających do naszego miasta nietylko z Królestwa, lecz z Galicji, Czech, Szlaska i innych ościennych prowincyj.

Kolonje letnie.
 Osoby, chcące wysłać dzieci swoje na kolonje letnie, zechcą przybyć do dra Fritschego, aleja Jerolimiska nr. 34, z dziewczynkami w sobotę, dnia 13-go b. m. a z chłopcami w poniedziałek d. 15-go b. m., o godzinie 10-ej rano.

KOMORNIK, SZKIC.

Urodził się na poddaszu...
 Pierwszą rzeczą, która zwróciła jego uwagę, była czerwona w szarą kratkę poduszka, przysnurowana silnie, grubym szpagatem do mosiężnych koleczków, nabitych szeregiem w bokach starej, jaskrawo niegdyś malowanej kolebki. Piernat ten ciężki i gorący, w sposób nieprzyjemny gniotący jego małeńkie jestestwo, dał mu się uczuć, jako pierwsze brzemie ciskające — i wzbudził pierwsze, instynktowe pragnienie zrzućcia go z siebie. Poruszył nogą jedną i drugą — napróżno. Spróbował wysunąć rękę jedną, potem drugą — nie niepomogło. Piernat czerwony, duszny i gniotący, ani się poruszył. Napotkał pierwszą w życiu niemożność i odpocząwszy nieco, począł krzyżeć.
 Krzyżał na głos, rozpaczliwie, zaciskając co siły pięście pod piernatem. Nic nie pomogło — w kolo panowała głucha cisza — w końcu zmęczył się, zamknął usta, a natomiast otworzył oczy, podniósł głowę i począł się rozładać.
 Po za czerwonym piernatem obaczył ściany krywe, pomazane żółtą gliną, sufit pochyły, formujący ze ścianami i sprężyniałą podłogą nieregularny trójkąt, i małe okienko, w którym wiatr przeciskając

się przez papier, zastępujący brakującą szybę, jęczał smutną piosenkę.

Cienka, żalonna nuta wiatru, usposobiła go melancholicznie — zmrużył oczy i począł krzyżeć na nowo.

Krzyk zapelniał mu połowę dni najpierwszej jego młodości. Lubiał hałasować i wolno mu było używać tego do woli. Nie przeszkadzano mu w tem i niewiele troszczono się o niego. Czasami zjawiała się nad nim gruba, czerwona kobieta, z założonemi rękawami na zamydlonych rękach i pakowała mu smoczek z mlekiem w usta, lub energicznie pchnięciem nogi wprawiała w ruch bieguny kolebki, stukoczące rozpaczliwie po nierównej podłodze. Huk ten wstrząsał głową malca, odurzał go i usypiał. Najczęściej przecież, pozwalano mu krzyżeć.

Czasami znowu odzywał się z boku szorstki głos: — A będziesz ty cicho krzykaczu jakiś!

Malce uciszał się wówczas, zwracał w stronę głosu głowę, i wytrzeszczywszy szeroko oczy, począł przyglądać się z nateżeniem. Widział wówczas piec szary i wielką balję, pełną zamydlonej wody, ponad którą rysowała mu się postać tej samej grubej praczki, w kłębach białej, gęstej pary, unoszącej się z balji ku sufitowi, na którym osiadała w postaci grubych kropli, ściekających cienkimi strumykami ze ścian na podłogę.

W niektóre dni na poddaszu rozciągano sieć sznurów, i nad kolebką rozwieszano masę białej, mokrej bielizny, a unosząca się z niej wilgoć napel-

niała izdebkę mglistą, duszną atmosferą, wśród której tłusta postać kręcącej się kobiety, zmieniała się w widmo niewyraźnego cienia. Tych dni malce nie krzyżał. Lubiał tę białą, wiewającą się nad jego głowę bieliznę, i przyglądał się jej z wielką uwagą.

Gdy słońce zaczęło zaglądać w okienko, i przez wybitą szybę zamiast szarych obłoków widać było coraz częściej kawałek błękitnego nieba, praczka odsnurowała krępujące sznurki, zdjęła z niego fatalny gniotący piernat, i położywszy go na ziemi pod oknem, posadziła na nim malca w słońcu, obstawiając deską do prasowania i kulawą ławeczką o dwóch nogach.

Chłopiec siedział tak przez dni kilka, oniesmielony nowością położenia. Kiwając się niepewno w tę i ową stronę, mrużył oczy przed gorącym promieniem słońca, padającym przez okno wprost na jego głowę. Wkrótce przecież, przyzwyczaił się do swobody i zapragnął spróbować sił swoich — począł opuszczać się z poduszki i na czworakach czołgać się po poddaszu, aż razu pewnego, urządziwszy sobie z lewej nogi rodzaj bardzo pomysłowych sanek, z pomocą drugiej nogi i rąk obu, pojechał na nich przez całą długość poddasza pod piec, do balji i matki chwytając ją z tryumfem za spódnicę.

A ty robaku naprzykrzony! jeszcze mi się ty oparzysz! — krzyknęła kobieta.

Wzięła go z ziemi i obdarzywszy kilku niezby bolesnemi klapsami, odniosła na poduszkę, dając w rękę stłuczoną główkę porcelanowej lalki, któn

Należy przytem przedstawić: metrykę chrztu, świadectwo lekarza, iż dziecko potrzebuje pobytu na wsi; świadectwo ubóstwa, wydane przez opiekuna cyrkulowego, oraz wykaz rzeczy, które dziecko może zabrać z sobą na wies.

Tylko dziesięć, które przeszły 8-ty rok, a nie skończyły 14-go roku życia, będą zapisane.

Nadmienia się przytem, iż żadne dziecko, któremu jednego z powyższych dokumentów zbraknie, zapisane nie będzie.

= Majówka Towarzystwa muzycznego.

Program majówki był, jak wiadomo, bardzo urozmaicony.

Skladać się nań miały, oprócz numerów orkiestrowych, kwartety na głosy męskie, sztuki magiczne p. Rybki, monodram „Pan Stefan z Pokucia”, koncert humorystyczny, złożony z uwertury na katarynkę i parodji „Estudiantiny”.

Wszystko to miało uprzyjemnić przejażdżkę łodziami, oświetlać ognie sztuczne, a uwieńczyć tańce, dla których miejsca w sali aż na 100 par przygotowano.

Niestety, publiczność nie dopisała.

Jeden z naszych reporterów wrócił już o 9-jej ze smutną wieścią, że na „Promenadzie belwederskiej” justkowie.

O ile jego biegłości rachunkowej ufać możemy, osób było zaledwie około 60-ciu.

Z relacji drugiego sprawozdawcy, który dopiero nad ranem wrócił, dowiadujemy się, że szczerzy, prawdziwy, serdeczny dowcip, zabrał serca widzów, prawdziwa noc za innymi rogatekami, bo w projekowaniu i wykonaniu koncertu humorystycznego nie brał udziału.

= Ofiara.

Drzwi główne żelazne do kościoła Wszystkich Świętych, zadeklarowane przez szkołę techniczną, jako dar pracy uczniów tejże szkoły, wykonane zostały i wkrótce osadzone być mają w tejże świątyni.

Projekt tych drzwi, które stanowią będą całość, przyczyniającą się znacznie do ozdoby świątyni, nakreślił jeden z nauczycieli.

= Letnie mieszkania.

Pomimo, że wielu letników przebywa jeszcze w Warszawie, ceny letnich mieszkań niezwykle podskoczyły w górę, przechodząc granice z lat przeszłych.

W miejscowościach, połączonych z miastem naszym koleją, ceny są dwa lub cztery razy wyższe od całorocznych warszawskich.

Za 2 pokoje niewielkie w Grodzisku na 13 tygodni zażądano np. onegdaj czterysta trzydzieści rubli...

Wobec tego można i za granicę jechać— nie więcej wydając...

= Z robót kanalizacyjnych.

W ogrodzie Saskim wykopano głębokie rowy do robót kanalizacyjnych.

W kilku miejscach urządzono prowizoryczne mostki.

Ogrodzenie rowów latarniami w porze wieczornej byłoby bardzo na miejscu.

dzieci urzędnika z pierwszego piętra wyrzuciły na śmieć.

Zabawka ta przecież, dawniej ulubiona, nie wystarczała mu teraz. Spróbował rozkoszy jazdy na nodze o własnej sile i zaledwie matka powróciła do swej balji, puścił się w podróż po raz drugi. Wynikło ztąd, że praczka musiała co kilka minut odnosić go na zamydlonych rękach na poduszkę, co nie pomagało jej bynajmniej w robocie, aż w końcu obita malca serjo, pokazując mu potem pięść z daleka, ilekroć okazywał ochotę do ruszenia się z miejsca.

Nie zawsze przecież rzeczy odbywały się w tak smutny sposób. Bywały godziny i dni całe, w których praczka wychodziła na robotę z domu — pozostawiając małemu bułkę i cukru kawalek i zamykając go na klucz do wieczora. Wówczas był raj dla chłopca! Korzystając ze swobody puszczał się w jazdę dokoła izdebki, a potem, chwytając się stołów i stolików, dźwigał się na nogi, aż zmęczony, zasypiał gdziekolwiek na ziemi, na środku poddasza.

Ćwiczenia te w samotności sprawiły, że chłopak nauczył się chodzić bardzo prędko, co ułatwiała znacznie szczupłość i lekkość ciała, wybladłość z braku pokarmu i wilgotnej, przesiąkłej wonią ługu i mydła, atmosfery poddasza. Oprócz tego ciągle samotność wyrobiła w malcu brak towarzyskości — nie lubił mówić, pieścić się, jak inne dzieci i najczęściej był, gdy znajdował się sam. Matki bał się — obcych zaś twarzy nie znał.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

= Poziomki.

W handlu w dniu wczorajszym ukazały się poziomki.

Ulubione jagody są jeszcze nie zupełnie dojrzałe, natomiast odznaczają się wysoką ceną.

= Wykup numizmatów.

Moda używania numizmatów, tak przez pleć piękną jak i brzydką, utrzymywała się stale przez ciąg lat czterech.

W tym celu używane były wszelkie starożytne monety, wśród których niejednokrotnie można było znaleźć tak zwanego białego kruka.

Obecnie gdy moda minęła i przebrzmiała, znaleźli się przekupnie, którzy chodząc po domach wykupują „wyszłą z mody biżuterję”.

Szczególniej panie, widząc w numizmatach niepotrzebne i wycofane z użytku „graty”, chętnie pozbywają się częstokroć na wagę monet posiadających wartość archeologiczną.

Tym sposobem wiele numizmatów wpadnie w ręce przekupniów i pójdzie na przetopienie.

A szkoda...

= W obawie przed... cholera.

Jakim strachem nabawić może groźna epidemia, goszcząca w roku zeszłym w Europie, daje przykład jeden z mieszkańców naszego miasta.

Pan Z., człowiek niemłody, słysząc, że spodziewana jest cholera w roku obecnym, postanowił przed nią uciekać.

W tym celu ma zamiar wyjechać na parę tygodni do Archangielska, gdzie klimat surowszy czyni nieprawdopodobnym zagnieżdzenie się epidemii.

Z nastąpieniem zimy p. Z. ma zamiar powrócić do Warszawy, jeżeli cholera nie porwie mu kogo ze znajomych.

Bohaterska prawdziwie rejterada!

= Na stanowisku.

W dniu wczorajszym zmarł ośmdziesięcioletni Tomasz M., sługa trzech pokoleń rodziny D.

Zmarły wypastował na rękach kolejno dziadka, synów i wnuków.

Dwa pokolenia mieszkały na wsi, ostatnie zaś młodociane pobiera nauki w Warszawie.

Z dwoma „paniezami” przybył Tomasz, aby zastępować im rodziców i opiekunów.

Zgrybiały staruszek, od kilku dni czując się słabym, wymógł na działwie, iż zawiadomiła ojca, który stawił się w parę dni później.

— Teraz mogę już umierać — mówił pocziwy sługa, moi panieze nie zostaną bez opieki.

Pan D. zajął się pogrzebem, godnym zasięg przyjaciela rodziny.

= Lewki w niebezpieczeństwie.

Dwa zwierzyńcowe lewki znajdują się w doskonałym zdrowiu...

Atoli, według zdania specjalistów, życie ich jest zależne od pomyślnego „zabkowania”...

Faza ta przypada w rocznicę urodzenia zwierząt.

Statystyka zwierzyńców europejskich wykazuje 60% śmiertelności wśród lewków podczas wyrzynania się kłów.

Zarząd zwierzyńca sądzi, iż nawet w razie straty jednego lewka, drugi pozostały przy życiu, oplaci dość znaczny nakład na jego nabycie.

= Smutną koleją...

W tych dniach, zamieszkała w mieście naszym rodzinę * *, dotknęło prawdziwe nieszczęście.

Przedewszystkiem, najstarsza córka, siedząc wieczorem przy herbacie, nagle zmarła na atak sercowy.

Zaledwie uspokojono się z pogrzebem córki, gdy pani * *, wskutek zmartwienia, wpadła w ciężką chorobę i pomimo energicznego ratunku lekarzy, życie zakończyła.

Nareszcie sam pan * *, po stracie ukochanej żony i córki, w krótkim czasie uległ obłędowi umysłowemu i musiano umieścić go w szpitalu obłąkanych, gdzie lekarze nie robią nadziei powrotu do zdrowia.

= Przestroga na czasie.

Przybyły do Warszawy pan S., obywatel z radymyńskiego, zaznajomiwszy się w restauracji z kilkoma indywiduami, podającymi się za obywateli ziemskich, po sutej libacyjce, namówiony został do gry w karty, a następnie zawieziony do mieszkania jednego z nich.

Zachęcony wygraną kilkuset rubli, pan S., zaczął się zapalać, lecz szczęście się nagle zmieniło i w krótkim bardzo czasie przegrał wszystkie pieniądze, jakie miał przy sobie, w kwocie około 500 rs.

Grzeczni partnerzy, widząc gościa ogołoconego z gotówki, zaproponowali grę na weksle, lecz pan S. podejrzewając jakiś nieczysty interes, stanowczo odmówił, czem wywołał obrzucenie obecnych.

Zagroźnienie wezwaniem policji, poskutkowało zbawieniem.

Ograny, z porady przyjaciela, chce wystąpić na drogę sądową, a ponieważ zapomniał nazwisk towarzyszy gry, przeto występuje z akeją przeciwko właścicielowi mieszkania.

Niech fakt ten posłuży za przestrogę dla przybywających obecnie do naszego grodu.

= Porażenie słoneczne.

W dniu wczorajszym nad Wisłą, w pobliżu przystani wioślarskiej, czteroletni Józef G., upadł rażony promieniami słonecznymi.

Mocno chorego, w stanie wzbudzającym obawę, odwieziono do szpitala.

= Śmiała kradzież.

Do pana B. zamieszkałego przy ulicy Sierakowskiej pod nr. 3-im, za pomocą otworzenia drzwi wchodowych wytrychami, dobrali się niezłani rzeźmieszkowie, którzy korzystając z nieobecności gospodarza, zabrali garderobę, bieliznę i różne drobiazgi, ogólnej wartości rs. 200.

Podjętane o kradzież indywiduum, energicznie jest poszukiwane.

= Podczas kąpieli.

Chłopiec fabryczny Wacław M., kąpiąc się na prawym brzegu Wisły, natrafił na głębinę i zaczął tonąć.

Na szczęście, sprostżony w porę, wyratowany został przez wioślarską stację ratunkową.

= Śmierć w nurtach Wisły.

Wczoraj o godzinie 12 1/2 w południe Michał Kłosa, pracujący na barkach w pobliżu Rybaków, przechodząc z jednej na drugą, wpadł w wodę i utonął.

Zwłok nieszczęśliwego Kłosa, pomimo usilnych poszukiwań, nieodnaleziono dotąd.

= Zamek samobójczy.

Trzynastoletni Wiktor T., obawiając się kary za złą naukę, targnął się na własne życie i w tym celu poprzeczynał sobie żyły w ręki seczorykiem.

Niedoszłemu samobójcy pośpieszono z pomocą i tryskającą krew zatamowano.

Wystawa przed otwarciem.

Wyobraźcie też sobie państwo co to się wczoraj działo na placu wystawowym, na 24-ry godziny przed otwarciem.

Upał nie do zniesienia. Tłumy robotników — podobno 2,000 blisko — roją się na całej przestrzeni, gwar nieustanny wszędzie, wszędzie jak za dotknięciem czarodziejskiej różeczki wyrastają nagle, gdyby z pod ziemi, kioski i partery kwiatowe, fontanny i pawilony, maszyny i sztachety.

Jak oko sięgnie — miasto istotne z samych will i pałacików.

Już chorągwi błysnęło mnóstwo, już wystrzelają pod niebo wieżyczki i połyskują, okazałe na słońcu grube boki lokomobil, bębnow, kotłów...

Ożywienie nie ustaje na chwilę. Przedostajemy się mozołnie przez stek kół, zębów, osi, przeróżnych szpikulców, blach i t. p., czasowo walających się wszędzie i z wolna każdy kolejno oglądamy pawilon.

Jest zaprawdę na co popatrzeć!

Oko się raduje i serce, że to wszystko i tak gustowne i tak piękne i... swoje!

Dziś już inną to wszystko, oświetną przybrało postać, ale kto widział te pawilony ocepione rojem ludzi malujących, przybijających, szlifujących, budujących, ten dopiero całą wartość tej pracy wytwórców naszych oceni.

Przed niektórymi już na ukończeniu kioskami rozbite całe ebozowe warsztaty: w ruchu młotki, raspiśle i pędzle.

Gdzieindziej dwie... maszyny do szycia funkcjonują pod otwartym niebem, wygotowując festony, draperje i chorągwie.

Owładzie kilku robotników ciężkimi kłocami ubija tok przed wejściem do pawilonu — tu ludzie p. Ulricha wkopują w ziemię kłomby całe zieleni — tam p. Franaszek, wspólnie z p. Otwinowskim, wyporzadzają dwa przepiękne pokoje z całym umeblowaniem, które niezawodnie licznych ściągną ciekawych.

W głównym, wspólnym pawilonie króluje na samym środku duży balon różnokształtnej płocienny, którego oszywają właśnie... kolorowymi piórami stróżkami. Balon ów bując się będzie u sufitu, wiotki jak ptaszek...

Nieco dalej w tymże przybytku dużymi pilami przepolawiają kloce... mydła, by następnie misterne kolumny i sterty ułożyć.

Ba!... gdyśmy wstąpili do pawilonu „Drobnygo przemysłu”, t. j. robót włóscian naszych, zgromadzonych pod jeden dach wspólny, uderzył nas już chyba najniezwykleszy widok. Hr. Zamoyski układający na pulkach własną ręką przeróżne przedmioty i dopomagający mu w tem hr. Ludwik Krasński. Brawo!

Rzućmy okiem tu i owdzie, pozostawiając specjalnym sprawozdawcom porządniejsze przewodnictwo.

P. Jung zaimponował miastu. Zbudował gmach

= Ulewa.

Od osób przybyłych z za Wisły dowiadujemy się, iż w dniu wczorajszym trwała tam półgodzinna ulewa.

Po nad Warszawą chmury przeniosły się, zaledwie zrosiwszy spieczone bruki.

= Potworna zbrodnia.

Przed kilku dniami, w Mińsku litewskim, jak nam donosi miejscowy korespondent, jeden z mieszczan, świeżo ożeniony, postanowił przywłaszczyć sobie kawał gruntu wraz z zabudowaniami gospodarskimi na przedmieściu Komarówka, należącemu do brata jego żony.

Wiedząc dobrze, iż po śmierci tego ostatniego, siostra jedyną będzie po nim spadkobierczynią, skorzystał z nieszczęsnego nalogu swej ofiary i spoiwszy ją dobrze, skrepił ręce i owinał ją mocno prześcieradłem, które następnie począł oblewać natą. Zapach jej przebudził na chwilę uśpione zmysły pijanego człowieka.

— Co robisz? — zapytał swego kata.

— Oblewam cię wodą, abyś prędzej wytrzeźwiał — brzmiała odpowiedź.

Po ukończeniu tej czynności, biedny człowiek został zawleczony do pustej stodoly, z której wkrótce ukazały się gęste kłęby dymu.

Nim pójściło na ratunek, ciało nieszczęśliwego przestawiało już czarna zwęgloną masę, choć życie tlało w nim jeszcze przez kilka godzin.

Winnego aresztowano.

Z sali sądowej.

Proces o nadużycia przy wywozie okowity.

V.

Naprzód sprostowanie drobnej omyłki, popełnionej we wzmiance o świadkach, nieprzybyłych na wczorajsze posiedzenie. Świadek p. Otto nie należał do nieobecnych.

Z kolei, w uzupełnieniu wczorajszej notatki, dodajemy, że prezydujący członek izby sądowej Potulow, obwieścił na wstępie porządek, jaki z woli sądu zachowany być ma przy badaniu i ocenie olbrzymiego materiału śledczego.

Według tego regulaminu, przedewszystkiem rozwinętem będzie dochodzenie względem trzech transportów okowity, wyekspedjowanych przez oskarżonego Tschirsnitza z gorzelnii bar. Treskowa, a następnie dopiero co do innych transportów.

Nadmienić też wypada, że przed złożeniem przez świadków przysięgi, adw. Suligowski wniósł ekscepcję co do pp. Frejera (obecnie sędziego śledczego), Kotlarewskiego i Andresena (urzędników z ministerjum finansów) i Paleologa, żądając wykreślenia ich z listy świadków z tej zasady, iż wszyscy oni należeli do składu pierwotnej komisji śledczej w tej sprawie.

Wniosek ten poparli wszyscy obrońcy, sąd jednak żądania ich nie uwzględnił.

Trzy transporta okowity, wyekspedjowane za granicę przez poddanego pruskiego, Gustawa Tschirsnitza, z administrowanych przezeń gorzelnii bar.

z olbrzymich beczek, ozdobił sznurami butelek, gdyby najefektowniejszymi dżetami i... zagraniczni korespondenci, patrząc na to cudo, z czystem sumieniem zawyrokować będą mogli, żeśmy narodem... piwczów.

Powiedzą chyba z większą daleko słusznością, że z francuzami rywalizować możemy pod względem gustu.

Jako dowód, niech posłużą pawilony: p. Szeiblera z wyrobami lnianymi z Łodzi, budowany przez p. Lanciego a dekorowany wewnątrz przez p. Mergenthalera; pawilon cały z lanego żelaza, gdyby koronkowy, p. Rudzkiego, który, mówiąc nawiasem, oprócz młóstwa narzędzi i maszyn, wystawił lokomobilę, bodaj czy nie pierwszą, całkowicie w kraju wykonaną — i pawilon z kutego od ręki żelaza p. Gościńskiego.

Dość tych trzech budowli, by wystawie tegorocznej szczerzy dać poklask.

Ale czyż to koniec na tem? Nie wiedzieć w którą stronę się zwrócić.

Oto kolonady rur czarnych, jak kominy piekielne, rzędy i kopuły blach błyszczących, straszne narzędzi zębate ramiona, objaśniają na pierwszy rzut oka, że się jest w przybytku pp. Lilpopy, Raua, Handkego, Bormana, Szwedego...

Akwarjum p. Girdwojna nęci przeróżnymi widokami malowanymi zewnątrz, ale zupełnie wykończono zostanie później nieco.

Przelotem witamy piękną fontannę p. Rothego, pawilon bardzo gustowny p. Poznańskiego z Łodzi, gdzie na sztukaterji frontowej rozsiadły się dwa a

Treskowa w Strzeleach i Długolece (w pow. kutnowskim) zawierały razem w 64-ch beczkach 297,105 % spirytusu, za które przypadało akcyzy 20,806 rs.

Transporty te figurują w rzędzie wyekspedjowanych za granicę przez komorę w Aleksandrowie (gdzie sporządzono w tym względzie stosowne akty urzędowe) i na tamtejszej stacji kolei bydgoskiej są zapisane, jako przybyłe z Kutna.

Tymczasem w księgach kolejowych tej ostatniej stacji nie znajdujemy żadnej zgody wzmianki o wysłaniu owej okowity do Aleksandrowa, a w kutnowskiej księdze ruchu pociągów nie spotykamy również wcale tych wagonów, w których spirytus pana Tsch. miał jakoby przybyć do Aleksandrowa.

Starszy nadzorca akcyzy, p. Link, badany jako świadek, twierdził, że podsądny Tschirsnitz, przy pierwiastkowym badaniu przyznał się, iż jego okowita nie wyszła wcale za granicę, lecz wewnątrz kraju rozprzedana została.

Drugi z kolei świadek, naczelnik powiatu kutnowskiego, p. Miasojedow, zeznał, że on sam przez półtorej godziny daremnie namawiał p. Tsch. do przyznania się; stało się to dopiero później w mieszkaniu p. Linka, które dokoła otaczali strażnicy i w którym pan Tsch. przebył dzień cały. Pan M. potwierdził przytem, że syn obwinionego Tsch. był podówczas śmiertelnie chory.

Ostatni ten szczegół pozostawał w związku z opowiścią samego pana T., który oświadczył, że kłamliwe przyznanie się do winy złożył na skutek długotrwałych nalegań, w nadziei, że dzięki temu pozwoleń mu będzie powrócić do łoża śmiertelnie chorego syna.

Trzecim świadkiem był p. Jażewski, b. nadzorca akcyzy, z tego właśnie rewiru, w którym mieściły się gorzelnie administrowane przez p. Tschirsnitza. Zeznał on, że widział sam, jak kwestjonowany transport spirytusu, mieszczący się w beczkach zagranicznych, ładowano na wozy. Świadek utrzymuje dalej stanowczo, że tak znaczna partja okowity bezwarunkowo nie mogła być rozprzedana na miejscu w okolicznych karczmach i szynkach. Zresztą przez cały czas urzędowania p. J. w owym rewirze wykryty został jeden tylko wypadek sprzedaży wódki bez patentu.

Na wniosek adw. Krzyckiego świadkowi przedstawiono dołączony do akt list barona Pahlena pod jego adresem. W liście tym baron P. z powodu otrzymanej denuncjacji o nadużyciach w gorzelnii w Strzeleach i Długolece, poleca p. J. przeprowadzić skrycie śledztwo na miejscu. Autentyczność tego listu potwierdził p. J. i baron P.

W końcu, na interpelację oskarżonego Lebediewa i obrońcy tegoż, adw. Suligowskiego, pan J. opowiedział, że będąc zrazu zaaresztowanym, pod zarzutem współudziału w nadużyciach, osadzony został w ponurej celi więziennej, gdzie całe umeblowanie stanowiła jedna ławka.

Po bezsennej nocy, o 7-ej zrana zaprowadzono go z tamtąd do sali, w której zasiadała komisja śledcza. Tutaj badano go do godziny 8-jej wieczorem. Przez cały ten czas (łącznie z poprzednią nocą) p. J. — wedle jego słów — nie miał nie zgoła w ustach i daremnie błagał o trochę wody. Współcześnie znajdował się w więzieniu i Lebediew, o którym jeden

niolki... Jeden z nich ze „szczotami” w ręku — biedne maleństwo!

Wzrok nęci ku sobie kiosk p. Ulricha, gdzie panie nasze — naturalnie za pośrednictwem panów — zapartywać się będą mogły codzień w świeże bukieciki; radzibyśmy obejrzeć zewszed stron pawilon pp. Wasilewskiego i Pilawskiego, widny z daleka po emblematach ogrodnictwa, a musimy oddać sprawiedliwość kioskowi fabryki mebli giętych „Wojciechów”, zbudowanemu misternie z samych lęków, kólek, esów, floresów, żywo przypominających meble wiedeńskiej roboty. A mążyż to powab w tem właśnie, że to nasze, a nie zagraniczne?

W środku klombów i parterów mniejsze budowelki, gdzie znajdują pomieszczenie i cukierki (aj, co za niespodziankę zgotował p. Sztengel we własnym kiosku!) i fotografie i... cegły bardzo gustownie ugrupowane przez p. Granzowa, że nie braknie nawet „Mapy pogładowej” i... węgla kamiennego.

Wystawę tego ostatniego urządził p. Łapiński w kiosku zbudowanym na obraz i podobieństwo szyb kopalnianego, dając w ten sposób wyobrażenie dokładne o sposobie jego dobywania.

Czy sposób wylizywać wszystko?

A jednak, gdy się państwo przechadzać będziecie po arenie tak mnogich popisów, rzućcie też okiem na skromne... dachówki p. Ostrowskiego na pawilonie drobnego przemysłu?

W dziedzinie pracy pożytecznej — drobiazgów nie ma...

Z długiego szeregu łoż i miejsc estradowych dziś dopiero otworzy się zajmujący widok na arenę poświęconą popisom koni.

z urzędników rządu gubernjalnego mówił panu J., iż położenie jego jest okropne...

Po krótkiej przerwie badanie świadków toczyło się dalej. Przesłuchano ich jeszcze czterech. Nie mogąc powtarzać treści ich zeznań, zaznaczamy tylko ogólnikowo, iż brzmiały one pomyślnie dla pana Tsch.

O godzinie 6-tej po południu prezydujący zawiesił posiedzenie, odraczając dalszy ciąg jego na godzinę 11-tą zrana dnia dzisiejszego.

Fr. N.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Płyn sprzyjający porostowi szerści u koni.

Używany jest do smarowania miejsc огоłoconych z szerści, bądź to przez wypadnięcie włosa wskutek odniesionych skaleczeń, bądź przez cechowanie, lub odparzenie, spowodowane siódłem lub zaprzęgiem. W skład jego wchodzi następujące substancje: okowity czystej lub spirytusu éwieré funta, kamfory utłuczonej lut, proszku kantarydowego (muszki hiszpańskie) pół funta. Wszystkie trzy substancje umieszcza się w butelce, trzymając takową w miejscu ciepłym; macerację podtrzymuje się od 8-ju do 10-ju dni, ułatwiając takową czystem macieniem płynu. Po upływie tego czasu płyn jest gotowy; należy go tylko precedzić przez bibułę i wziąć do użytku, jeśli się okazuje potrzeba. Macza się w nim szarpie lub miękkie pakuły i takowe przykłada się na miejsca z rzedkim i nikłym porostem, lub całkiem z niego огоłocene; pakuły przymocowują się do skóry jakimkolwiek z używanych do tego sposobów. Operację tę powtarza się od czasu do czasu; towarzyszy jej napływ krwi do skóry i mniej więcej lekkie miejscowe zapalenie. Środek ten jest używany bardzo często, rezultat jednak niezawsze bywa jednaki: w jednym wypadku pomaga, w drugim zostaje bez skutku, co zależy od stopnia degradacji kłębów włosowych.

NEKROLOGJA.

† S. p. Balbina z Losiewskich Stankiewicz, żona artysty muzycznego, przeżywszy lat 60, po krótkiej chorobie zmarła dnia 7-go czerwca r. b. Pozostały w ciężkim żalu mąż z córką i synem uprzejmie zapraszają na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, w dniu 10-ym czerwca, to jest we środę, o godzinie 6-jej wieczorem, na ementarz powązkowski odbyć się mające.—2001

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Wiedeń 8-go czerwca. — Rząd węgierski wypracował już projekt o pospolitym ruszeniu; rząd przedlitawski zajęty jest wypracowaniem takowego.

Berlin 8-go maja. — Wstrzymano na czas obrad sejmowych proces przeciw ósmiu posłom socjalistycznym o udział w tajnych spiskach, a zwłaszcza w kopenhaskim kongresie socjalistów, na nowo podjętym został w Chemnitz.

W dużym kwadracie szop drewnianych i stajen prowizorycznych rozgościło się bydło wszelkiego rodzaju, które już całkowicie pod kontrolę i sąd większych znawców chętnie oddajemy... My — feljetoniści, wrócimy niebawem do przyglądającej się tym wszystkim okazom... publiczności.

Na teraz tylko wstąpiliśmy jeszcze do t. zw. „pawilonu prasy”, połączonego ze stacją telefonów, w którym oprócz ścian i kilku krzeseł, nie a nie wspólnego z jaką bądź pracą literacką znaleźć nie mogliśmy i podobno nie znajdziemy.

Ha, trudna rada, wyręczy go w takim razie restauracyjny bufet, mówiąc szczerze, dobrze zaopatrzony i tani.

Streszczając ogólne wrażenie, przyznać musimy, iż wystawa tegoroczna zwycięsko rywalizuje z poprzedniemi. Jeśli obszar jej, chociaż wcale pokazy, nie może równać się z rozmiarami wystaw zagranicznych, to smak i gust w urzędzeniu śmiało imponować może niejednemu miastu, większemu niż Warszawa rozporządzającemu środkami.

Wystawie tak urządzonej, tak penezającej i tak czysto swojskiej, nie zbraknie zapewne ożywienia.

W takiej chwili największego rachy pośpieszmy niebawem ją odwiedzić, by uzupełnić ten z konieczności najpobieżniejszy przegląd i podzielić się wrażeniami z łaskawych czytelników naszych kółkiem.

Rzecz to już ludzka owa chętką zamienienia myśli, spostrzeżeń i uwag, zwłaszcza, gdy się dla nich tak szerokie otworzy pole.

Stenio

Berlin 8-go czerwca.—Podatek giełdowy wej- dzie w życie z dniem 1-ym października.

Paryż 8-go czerwca. — Zjazd czterystu przed- stawicieli stanu rolniczego w Grandhotelu uchwalił, aby z każdego departamentu wybrać do izby przy- najmniej jednego deputowanego, który reprezentow- wałby interesa rolnicze. Uchwała ta może wpłynąć na znaczną zmianę składu izby w duchu konserwa- tywnym.

Paryż 8-go czerwca.—Brazza ma być zamiano- wany gubernatorem posiadłości francuskich nad Ogowe i Kongiem.

Londyn 8-go czerwca. — Na linii kolei indyjs- kiej, wiodącej do Kwettah, zwłaszcza w Rindli, wzmaga się gwałtownie cholera.

Londyn 8-go czerwca.—Zapewniają w kołach dyplomatycznych, że układ rosyjsko-angielski, o ile chodzi o stronę topograficzną, jest zawarty; o kwe- stje polityczne toczą się jeszcze układy, ponieważ Rosja żąda pozytywnego sformułowania, kto porę- czyć ma za spokojne zachowanie się plemion pogr-anicznych pomiędzy Pendźdehem i Heratem: Anglja, czy emir?

(Ajencja północna.)

Konstantynopol 8-go czerwca. — W sobotę szerzył się tu groźny pożar, który zniszczył około 500 domów, a między temi około 50 sklepów i trzy meczety. Z ludzi zginął jeden człowiek, kilku zaś jest ranionych.

Petersburg 8-go czerwca. — Wielki Książę Włodzimierz Aleksandrowicz przybył wczoraj do Ostrowa, w gubernji pskowskiej. Dostojny gość raczył wysłuchać w soborze nabożeństwa, przyj- mował władze miejskie, odbył przegląd miejscowej komendy oraz zwiedził szpital i inne instytucje. Po śniadaniu J. C. W. odbył pielgrzymkę na świętą górę.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 8-go czerwca, godzina 5 minut 10 po po- łudniu.

Uspokojenie nieco mocniejsze. Ruch większy. Polepszenie się stanu zdrowia cesarza Wilhelma wpłynęło bardzo poważnie na sytuację. Wartości spekulacyjne mocniej. Akcje kredytowe zyskały 3 marki. Wartości bankowe mocniej, kolejowe nato- miast obce gorzej. Na polu rent obcych ożywienie znaczniejsze, kursa nieco wyższe. Wraz z innemi wyżej rosyjskie. Ruble pewną poprawę kursu zy- skały. Żyto w obu terminach o 75 fenigów drożej.

Wrocław 8-go czerwca.—Dotychczas sprzeda- no ze składów 4500 centnarów wełny. Obniżka cen jest taka, jak się tego spodziewano.

Berlin 8-go czerwca (notowanie urzędowe giełdy).

Table with 2 columns: Instrument and Price. Includes items like 'Aktje kredytowe', 'Listy zast. ser. I-ej', 'Wekle na Warszawę', etc.

Petersburg 8-go czerwca.

Table with 2 columns: Instrument and Price. Includes items like 'Wekle na Londyn', 'Łożeczka premjowa', 'Gimperjaly'.

Łatwiejszy przebieg interesów, przy zbliżającej się likwi- dacji końcomiesięcznej, wedle starego stylu, dla Petersburga, wywołał uspokojenie zwykłe i podniesienie się kursów. Różnica wynosi 60 fenigów w transakcjach kasowych i 75 w końcomiesięcznych. Ruch ten sprawia, iż notowania gieł- dy naszej wczorajszej stoją prawie na równi z Berlinem. Dziś więc, jeżeli szacowania poranne będą również korzyst- ne, spodziewać się należy obniżki kursów walut obcych.

J. Wł.

Gdańsk 5-go czerwca.

Table with 2 columns: Commodity and Price. Includes items like 'Fszencica cena najwyższa', 'Żyto cena za polskie', 'Jęczmień browarny', etc.

CENY ZBOŻA

dnia 8-go czerwca 1885 r. na stacji „Praga“ drogi żela- znej warszawsko-terespolskiej.

Fszencica: wyborowa 114 — 121, średnia 100—112, ordy- naryjna 85—87. Żyto: wyborowa 87 — 88, średnie 83 — 86, ordynaryjne 72 — 86. Jęczmień: wyborowy nowy 83—87, średni 77—80, ordy- naryjny — — —. Owies: wyborowy 98—102, średni 88 — 96, ordynaryjny 80 — 85. Gryka 82 — 86, Groch 68 — 80, — — —. Kasza Jaglana wyborowa 140—150, średnia 125—135, ordynaryjna 100—120.

B. Werner et Comp.

Sprawozdanie z targu zbożowego

na placu Witkowskiego, dnia 8-go czerwca roku 1885.

Osią dziś prawie nie nie dowinżono. Z próbek ofiarowa- no około 700 korey pszenicy w gatunkach dobrych. Uspokojenie dosyć mocne. Wyborowa osiągnęła 7.35 do 7.50, średnią dobrą po 7.05 płacono. Było dosyć kupujących, mianowicie z Łodzi, lecz ceny by- ły dla nich zbyt wygórowane i do transakcyj nie doszło. Żyta około 600 korey w gatunkach przeważnie średnich. Płacono z fur i z próbek wyborowe 5.10 do 5.15, średnie dobre 5 rs. za korzec. Około 100 korey owsa w detalicznej sprzedaży rozeszło się po 3.15, 3.40 i 3.50. Grochu dostawiono około 300 korey, lecz brak zupełny a- matorów. Jedna partja 480 na wywóz osiągnęła. Siana i słomy nie było. Z Króleca pp. Goldstern i Löwenberg donoszą pod dnim 6-ym czerwca, iż usposobienie było tam lepsze i stałsze, pokup ożywiony, podaż normalna, usposobienie bez zmiany. Pszenicę płacono: sandomierską 122 do 126 f.—105 do 109 kop., białą 122 do 127 funtową 104 do 109 kop., czer- woną 117 do 130 f.—89 do 109 kop. za pud. Żyto bez zmiany — płacono stosownie do jakości 110 do 126 f. 71 do 89 kop. za pud; z dowozów wodą 118 do 121 f. 81 do 84 kop. Jęczmień bez zmiany 74 do 76 kop. za pud. Owies biały 70 do 82 kop. Dowóz zboża rosyjskiego 120 wagonów.

J. W.

WYKAZ DEPESEZ

otrzymanych przez warszawską centralną stację telegraficzną w dniu 6 i 7 czerwca roku 1885, a niedoręczonych adresatom z powodu niedokładnych adresów:

Ulica Berga, Kwieciński.—Leopold Słupski, hotel drezdeń- ski.—Wulf Jawitz.—Bardzińska.—Nowo-Senatorska Pawien- kiewiczowa.—Jerolimiska № 5. Zofja Unruh.—Dom Zdrow- ia Szpitalna 7.—Józef Lipiński.—Ester Szejne Kapelow- wicz.—Brauer Kiedrzyński.—Steingardt, Nalewki.—Ulica No- wolipie № 21, Janu Wasńiewskiemu.—Z Rothgerber.—Bre- weru, hotel europejski lub Viktoria.—Łabkin.—Kancelaria Ordynacji Krasńskich, Bolesław Zniszczyński, Willanów.—Gresza 42. Walenty Danta.—Krańskie-Przedmieście 15.—Podwał hotel sławiański, Anasztazy Doiatowski—Regelman.—Miedziana 2.—Rada Strachowickiego Towarzystwa.—Student uniwersytetu Suprunenko—Wojcieki, Krańskie-Przedmie- ście 64.—Stanisław Neufeld.—Marsen wiedeński 15.—Włod- zimierska 14, Żeński dia Sejbowicza.—Senatorska ulica № 85, panu Marszycowi.—Złota 28, Sakowicz.—Nowy-Świat dom 6, Serakna Iwanowa.

Uwaga. Osoby, żyjące odebrać którą z wyżej wymienio- nych depesz, winny przedstawić stacji telegraficznej dowód legitymacyjny.

— Komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie Polskiem, podaje do wiadomości, iż w miesiącu lipcu r. b. wakować będzie stypendjum po rs. 150 rocznie, z zapisu s. p. Franciszka Korwin Szymanowskiego, przeznaczone dla młod- dzieńca urodzonego w Królestwie Polskiem, wyznania rzym- sko-katolickiego, ubgiego, odznaczającego się moralnem pro- wadzeniem i pragnącego wydoskonalić się w sztuce malarzkiej lub rzeźbiarskiej.

Stypendjum przyznane będzie temu ze współubiegających się, kto pod okiem delegowanych członków komitetu najlepiej wykona na tematy przez komitet wyznaczone prace za do- stateczne uznane. Otrzymujący stypendjum może się kształ- cić w kraju lub za granicą.

Ze współubiegających się jednakowego urodzenia, Szyma- nowscy herbu „Słepowron“ przydomku „Korwin“ lub Kosso- wscy z Głogowy, mieć będą pierwszeństwo do uzyskania sty- pendjum.

Pragnący ubiegać się o powyższe stypendjum winni zgło- sić się z podaniami na piśmie bez stempla do komitetu Towa- rzystwa, w ciągu miesiąca czerwca r. b., z załączeniem met- ryki urodzenia, świadectwa niezamężności i świadectwa do- brej kondyty. Szymanowscy zaś pomienionego herbu i przydomku, oraz Kossovscy z Głogowy, oprócz powyższych dowodów, winni złożyć i legitymację swego pochodzenia.

— Komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie Polskiem, podaje do wiadomości wykaz nowo przybyłych członków rzeczywistych, a mianowicie: ks. Ludwik Tymow- ski, hr. Józef Skarbek, dr Konrad Dobrski, dr Aleksander Fabian, Wojciech Bronikowski, Justyn Rybaczek, Win- centy Szmulo, Józef Sobocki. Przyjęt raczyli obowiązki członków korespondentów Towarzystwa: pp. Ignacy Zieliński, Stanisław Gębczyński, Julian Szenman, Ludwik Marzewski, Kazimierz Lemański, Wacław Fiedorowicz, Edward Wale- czka, Zygmunt Zaborowski, Karol Sommer, dr Henryk Do- brzycki, Michał Skalski.

— 6 drzew pomarańczowych, 7 łokci wysokości, do sprzedania w Grodzisku. Wiadomość Chmielna 9, w kasie kapieli. (1973)

— Hąpiele Diana. Łażnia, Wanny, Pry- sznic (i dla Dam), Chmielna 9. (1974)

— Panny młode, przystojne i obeznane ze sprzedażą, mogą znaleźć zajęcie podczas tegorocznej Wystawy Rolniczo-Przemysłowej przy rozprzedaży na tejże Wystawie rozmaitych przedmiotów. Ro- komendacja lub kaucja wymagane. Zgłaszać się należy na ulicę Hr. Berga—piąty sklep od Krakow- skiego-Przedmieścia, pomiędzy 12-tą a 3-ią. (671)

— Potrzebna jest panna przystojna do sprzedawania igiel na Wystawie Rolniczo-przemysłowej, za dobrem wynagrodzeniem. Wiadomość u D. Stockmana, Elektoralna 30. (674)

— Mamy honor polecić nasze skła- dy obić papierowych, mieszczące się w b. pałacu Blanka, przy placu tea- tralnym. Ogromny dobór towaru, odznaczającego się niezwykle gu- stownemi deseniami, a przytem ISTOTNA niskość cen, stawiają nas w możności czynienia zadość wszel- kim choćby najbardziej wybrednym wymaganiom.

634

Seweryn Mazur i Ska.

— Cement kilku najlepszych marek używa- nych przy robotach rządowych, Cegłę angielską „Hamsay“, oraz Glinę ogniotrwałą mamy zawsze na składzie Jachnikowski & Krajewski. Kantor Bielańska nr 9 (Hotel paryski). !! Połączenie Telefonem !! (586)

Rozkład jazdy na drogach żelaznych.

Table with columns: POCIĄGI, Odchodzą (godziny i minuty), Przychodzą (godziny i minuty). Lists various train routes like Warszawa-Wiedeńska, Warszawa-Eyęgoska, etc., with departure and arrival times.

Pociągi spacerowe.

a) w każdą niedzielę i święto.

Do Skierniewic oraz stacji i przystanków pośrednich pociągami odchodzącymi o godzinie 5-iej, 6-iej i 10-iej rano oraz o 2-iej m. 15 po południu. Powrót tylko oddzielnym po- ciągiem, przybywającym do Warszawy o godzinie 11-iej m. 1 wieczorem.

Do Mrozów oraz stacji i przystanków pośrednich, oso- bny pociąg wychodzący z Pragi o godzinie 9-iej minut 50 zrana, a powracający na Pragę o godzinie 9-iej minut 59 wieczorem.

b) w każdą sobotę i w przeddzień każdego święta. Do Cichocinka, wyjazd każdym pociągami kolei byd- goskiej, po cenach o 20% niższych, po wrót w niedzielę lub nazajutrz po święcie, również każdym pociągami.

— Statki parowe odchodzą z Warszawy: kurjerskie (1-a klasa) dzienne, o godzinie 9 1/2 z rana codziennie, z wy- jatkami sobót, nocne zaś o godzinie 6 1/2 po południu codzien- nie, z wyjątkiem piątków; osobowe (11 klasy) codziennie, oprócz niedziel, o godzinie 9-iej z rana. Przychodzą do Warszawy kurjerskie dzienne oprócz sobót codziennie o godzinie 4-e po południu, nocne zaś codziennie (oprócz piątków) o godzi- nie 7-iej rano; osobowe codziennie (oprócz niedziel) o godzi- nie 4 1/2 po południu.

— Statek „Zefir“ kursuje, utrzymując stałą komunika- cję pomiędzy Nowo-Aleksandrią (Puławami) a Sandomierzem. Odpływa z Nowej-Aleksandrii w niedziele, wtorki i czwartki o godzinie 5-iej z rana; z Sandomierza zaś z powrotem w po- niedziałki środy i piątki o godzinie 7-iej z rana.

WYSTAWA ROLNICZO-PRZEMYSŁOWA

W WARSZAWIE,

W roku 1955.

Ogólny wygląd wystawy przedstawia plan drugostronnie zamieszczony.

Wystawa ta, jest niejako uwięzieniem wystaw koni i inwentarza, jakie się od lat sześciu corocznie odbywają i kończy ona zapowiadany cykl.

O ile odpowiadał cykl ten zadaniu swemu, o tem pomówimy w sprawozdaniach, dziś tylko podajemy najkonieczniejsze dla zwiedzających tegoroczną wystawę objaśnienia.

Plan nasz obejmuje tylko dział nowy, tj. przemysłowy, dział inwentarza zaś rozmieszczony jest jak zwykle.

W **dziale rolniczym** wystawili konie pp. Karnicki sztuk 8, hr. Bol. Skarbek 27, ks. Pd. Mheidze sztuk 2, Kochanowski Paweł 1 (rasy szwedzkiej), Bobrowski Antoni ze Snopkowa 9, hr. Krasieński Ludwik 5, Przyłubski z Zator 12, Makomski Władysław 6, Gosławski Jan z Konina 4, Trojanowski 5, hr. Branicki 10, dr Kosmowski 1, hr. Grabowski 3, Walik 1, Kobierzycki 2, Boetticher 6, Ostrowski 7, tatarsal warszawski 14.

W **dziale bydła rogatego** — Przyłubski z Zator, Roth z Werchowic, hr. Katarzyna Platerowa z Hrusniowa, hr. Bernard Plater z Ostromęczyna, Glinka ze Szesawina, Suski z Golija, Dangel, Michalski, Ciechanowski z Grodzca, Zyg. Boentesch, Donimirski, H. Łukasiewiczowa, ks. Wład. Czertwiński z Suchowoli, W. Krause, Dembowski Tytus z Nacpolska, Renz.

W **dziale owiec** — hr. Aleksandrowicz z Konstantynowa, Przyłubski z Zator (negretti i rambouillety), Górski Jan z Woli Pękoszewskiej (elektoral-negretti), Łuszczewski Wacław, bar. Gersdorff, bar. Maltzahn, hr. Schaffgotsch, Ponikiewicz Gustaw z Przewodowa, Szezaniecki Konst., negretti; hr. Walewski St., Goedeke, Jankarzewski, v. der Launitz-Riebold-Reinhold rambouillety; Poths—rambouillet-negretti i oxford; bar. Dangel i Myszczyński—oxfordshiredown; hr. Tadeusz Piater-Zybert—negretti.

Trzode chlewną — hr. Jezierski, Sommer Bronisław, Suski, Zieliński Julian, Poths Adolf, Antoni Bobrowski ze Snopkowa (Lincoln) Izabella Ryx.

Z **drobiu** przeszło 300 sztuk, kureząt 160, kur 100, kaczek 90, gęsi 6, indyków 4 — przedstawia p. Izabella Ryx.

Na **dawnym miejscu** przedmiotów z ehowem i utrzymaniem koni związek mających wystawili, jak zwykle, wyroby swoje osady studenckie, Szydłowice, Otwock, dalej Berger, Sommer, Wernick, Jelocki powozy, wreszcie Goldmann nowo założona pod Warszawą fabryka wyroby z drzewa, kapelusze, tkaniny itp.

W **dziale przemysłowym** nie powtarzamy nazwisk wystawców, którzy jako własne pawilony posiadający — na planie są wymienieni.

W **pawilonie głównym** mieszczą się:

Mejer — cement.
Pusławscy, Grabiński, Rządowe zakłady górnicze.
Tow. gór. Br. Renard.
War. Tow. kop. węgla.
Freider — gwoździe.
Weber — wagi.
Giełżyński — dywany.
Strakacz — trykotaże.
Damiet — pasy i węże.
Rożański — knoty.

Kretschmar i Wiener — wyroby wełniane.
Szmidi — trykoty.
Sarkkman — futra.
Brajmajer — kafury.
Lietz — wyroby rymarskie.
Oryszew — aprząż na woly.
Lotenberg — wyroby skórzane.
Szabek — ramy.
Rożycki — listwy.
Matulewicz — wyr. pozłotnicze.
Szymański — organ.
Boenisch — piwo.

Piehorski — wyr. białoskórnicze.
Kleinert — skóry.
Froelich — skóry.
Szuster — papier.
Franszek — obicia.
Meyer — smary Rogozina.
Olejarnia warsz. — oleje i makuchy.
Ruśnicki — smary.
Spiess i Meżyńska — krochmal.
Fruchtman, Ehrenfried — wyroby tabaczone.
Böhm — cykorja.
Beckerman z Radomia — paki i kasze.
Muszyński — kasza.
Bauerfeind — mąka i kasza.
Muszkat, Lipski, Eisen, Kaplan, Moszkowski i Grünberg — cykorja.
Eckert — ocet.

Swinarska — okazy wyrobów uczniów.
Berg — drzeworytnictwo.
Pesch — aparaty elektryczne.
Plewński — litografje.
Greinert — książki.
Pośnik, Szuman, Leonard, Kostka i Mulert — fot. Eli — heljominatory.
Prószyński — wydawnictwa.
Weinberg — urządzenie pracow. chem.
Rauer — rysunki kroju.
Krasnodębski — filtry.
Gleser, Artur i Szwetzer — musztarda.
Kempner — wina.
Solecki, Rakowski — wyroby apteczne.
Hoch i syn — mydło i świece.
Sikorski — oleje.

Silberberg — lustra.
Eisenberg — klej.
Seidlitz — szuwaks.
Siumpf — nafta.
Telodziecki, Olehowicz — wyroby dystyl. suchej.
Beckerman — oleje.
Strakacz — olejki sosnowy.
Silberberg Jan — lustra.
Teichfeld — fajansy.
Bieger — wyroby szklane.
Reich i spółka — szklarnia.
Terlecki — rybolowstwo.
Bogucki, Goldman, Biociszewski — jedwab.
Lenczewski — rysunki.

Ks. Łowiecki, Krasuski — nasiona leśne.
Malarstwo na szkle.
Woroniecki — zegary.
Gwiżdżiński — wyroby metalowe.
Münchheimer — guziki.
König i sp. — igły.
Kaliński — monogramy.
Dutkiewicz — guziki.
Łapiński — wyrob. bronzowe.
Klein — pilniki.

Ks. Łowiecki, Krasuski — nasiona leśne.
Malarstwo na szkle.
Woroniecki — zegary.
Gwiżdżiński — wyroby metalowe.
Münchheimer — guziki.
König i sp. — igły.
Kaliński — monogramy.
Dutkiewicz — guziki.
Łapiński — wyrob. bronzowe.
Klein — pilniki.

Silberberg — blachy.
Jodłowski — narzędzia chirurgiczne.
Suchowiecki — stęplę kauczukowe.
Loretz — formy do cukrów i lodów.
Konitz, Reidel i Zieleski, kasy ogniotrwałe.
Simon i sp. — okucia do uprząży i dzwonki.
Otto Gelig — biuro techniczne w Łodzi.
Fink i Wille — kuchnie.
Kleniewski — piece i kafele.
Bireklo — wyroby z blachy.

Na **środku**:

Otto i Scholtz — cement i asfalt drzewny.
Kusz i Grether — posadzki.
Drechsel — liny.
Zgliniecki — model maszyny.
Milewski — maszyny.
Derfeld — rury cynowe.
Cukerwar i sp. — wyr. metalowe.
Skawiński — młocarnie.
Breitschneider i sp. — maszyna do zboża.
Ziegler — broń palna.
Warsz. fabr. grzebieni.
Warsz. fab. blachy białej.
Barst — sukna i korty.
Loth — kapelusze damskie.
Drasch — imitacja brylantów.
Bleichschmidt — obuwie.
Jan Stapp — broń.
Grossgütch — bombonierki.
Henzler — smole.

Jul. Pantzer — ubrania z wełny.
Zjednoczeni krawcy.
Serkowski — lampy.
Norbliu i Ska, Werner, Bracia Buch — wyroby złote, srebrne i platerowane.
Br. Zweyer — ramy i listwy.
Wilhelm Tiede — kredensy.
Plage — galanterje.
Najmski — koperty.
Kreusch — księgi buchalteryjne.
Wąsowicz — kredensy.
Garbiński — meble.
Kistatz — biurka.
Trottschel — bilard.
Nowakowski — tapicerstwo.
Berg — pończochy.
Ring — okran.

Sarnowiczowa — pończochy.
Starost — fabr. pończoch i trykotaży.
Szydłowski — wełna.
Fijałkowski — skarpetki.
Br. Repphan — sukna i korty.
Reinecke i Weigt — kapelusze.
Szymkiewicz, Robert i Plichta — kwiaty sztuczne.
Malinowski, Jurczykowski — rękawiczki.
Helena Gabryel — koronki.
Śliwińska — kwiaty sztuczne.
Marja S. — hafty.

Fijałkowski — ubranie.
Chlebowska — hafty.
A. Wojciechowski, Truchliński — kapelusze.
Strakacz — bielizna.
Bernstein — burszyn.
Płodowski — hafty.
Ehrlich — narzędzia chirurgiczne.
Drozdziński — wyroby introligatorskie ozdobne.
Beklewski — wyroby tocarskie.
Reising — wyroby pieczętarskie.
Handelsman — platerowane.

Kropiwnicki — pieczętki.
Po drugiej stronie:
Lutosławski — piwo.
Lotto i Rosenzweig, Jankowski — destylarnie.
Szacht — wino szampańskie.
Józefów, Sanniki, war. fab. cukru — cukier.
Górski — krochmal.
Kijewski i Scholtz — szkło i przetwory chemiczne.
Karpieński i Leppert — farby i lakiery.
Karpieński — wody mineralne.
Schleier i Radke — fabryka chemiczna.
Hoch i syn — świece.
Werner — ultramarina.
Leszczyński — atrament.
Hen. Meyer — oleje mineralne.
Fabryka „Ksawera”, Weissel — krochmal.
Trabczyński — ekstrakt słodowy.
Antoniewicz — tłuszcz do czyszczenia.
Chrzanowski — manekiny.
Ciechanów — cukier.
Hr. Zamoyski — mąka kartoflana.
Starzewski — przetwory kartoflane.
Stump, Lentzki, Krause, Mirski, Haller, Kamiński — piwo.

Dalej na prawo:
Boenisch — piwo.
Fuchs — wódki.
Fetter — piwo i wódka.
Wegner i Pankowski — pasy.
Turski — wody mineralne.
Gartenberg i Lauterbach, Goldhammer i Wagemann — cerozyzna.
Landt — sól nawozowa.
Reichel i Oppenheim — parafina.
Reich — piwo.
Mirkowska fabryka — papier.
Młodzieszyn, Krasiniec — cukier.
Stahl — cleje.
Eichler — woda kolońska.
Zawistowski — wyroby eukiernicze.
Wróblewski — pierniki i wyroby z wosku.
Goldstaub — tytonie.
Kerntoppf i syn — fortepiany.
Filigier — fortepiany.
Głodziński — krój sukien.
Pik — narzędzia optyczne.
Walicki — druty telegraficzne.
Niemiera — książki.
Wiśniakowski — zabawki.
Weissblum — narzędzia optyczne.
Neuman — manometry.
Grodziński — modele naukowe.
Grejnert — wydawnictwa.
Pośnikówna — wachlarze i malarstwo na szkle i porcelanie.

W **pawilonie Lilpopi i Hau** wystawili: pp. Bernard Hanko — gwóźdź, łopaty, motyki, łanuchy i przyrządy kolejowe; Soczewka — papier; Franszek — obicia; Otwinowski — meble; Brun — wyroby żelazne; Patzer — lano kute żelazo; Kuliński i Bieńkowski — noże; Tenler i Szwede; br. Pfeffer, Krause — skóry; Schmajder — wódki; Bothe — kasy ogniotrwałe; Grossman z Częstochowy — guziki; Lenczewski — przyrządy elektryczne; Winkler — maszyny.

Pawilon drobnego przemysłu mieści w sobie następujących wystawców:
Żurkowski z Białegonia w kieleckim — laki, szalkownicy, noże itp.

Michalski Marjan z Włocławka — wyroby z drzewa (dotąd nie nadeszły).
Ziłański Ant. Eng. z Ostrowi — maszyny do masła i piany (dotąd nie nadeszły).
Hołman Aleksander ze Skierniewic — koszyczki ze słomy.

Włościanin z Będowa pod Grójcem — przetaki, sito; spódnice, fartuchy wełniane, drelichy, perkale, wyroby pończosznicze i wyroby z drzewa; drewnianka do zapalek, sztyfty do bułw itp.
Włościanie i kolonisci z Rąbienia pod Aleksandrowem — torf (dot. n. dost.).
Bigoszczyńska z Dylia pod Rawą — wyroby wełniane włościanek bylińskich.

Żebrowski Józef z Kowala — wózek samochód i maszyna do rogów (d. n. n.).
Ochenkowski Karol z Skrzyszowa, gubernji siedleckiej — wyroby płócienne i wełniane, płócienne ręczniki, obrusy, dywaniki itp. wyrobione przez włościanki, oraz taśmy i warsztacik do ich wyrobu.

Szaniawski z Zegrzynka — wyroby garncarskie, maszyny drobne, plugi, noże, worki, kapelusze itp.
Zamoyski br. Stanisław z Podzamcza w garwolińskim — wyroby uczińskie szkły perłowej w Podzamczu, drewniane, toczone, wyrzynane, żelazne; dalej wyroby koszykarskie, płócienne, hafty itp. Jak widać z objaśnień, p. hr. Zamoyski i cała rodzina osobistym przykładem zachęcają włościan do rozwoju w tym kierunku.

Radecki Franciszek z Płośka — młocarnia ręczna własnego pomysłu.

Rudomina Marja z Gromadzie w opatowskim — koronki nitiane (d. n. n.).
Luźność powłoki lubelskiej z pod Nałęczowa — wyroby tkackie, drzewce, koszykarskie, garncarskie (d. n. n.).

Hołkowski Aleksander z Pilicy — wyroby beczarskie.
Gieślowski z Pilicy — wyroby szewskie.
Pieczyński Bronisław z Czepowa — płótna oraz wełnice, wyrobione przez włościanki.

Isak Hermann z Pilicy — pasy, koldry, wyroby powroźnicze, nagromadzone na wystawie warszawskiej w r. 1874-ym.

Włościanie powiatu wladyslawowskiego — dywaniki, pasy, spódnice, wyroby płócienne, drewniane.

Mieszczanie z Praszki — wyroby szewskie (dotąd nie nadeszły).

Włościanie z Kluczkowska — wełniaki, koszyki itp. (dotąd nie nadeszły).

Włościanie z Rzecznowa w łęceckim — sukno i wyroby wełniane.

Jakubczak Mikołaj i Tkaczyk Józef włościanie z pod Bilska w grójceckim — fartuchy i wełniaki.

Mieszczanie z Pabjanic — chusteczki wełniane z pasami jedwabnymi.

Hermanowicz Jan (ojciec i syn). Wójeck Jan, Jakubczak z Dobieżina — wyroby wełniane nitiane.

Kuciakówna Małgorzata, włościanka z Jurkowa — hafty.
Włościanie ze wsi Kolano pod Parczewem — wyroby tkackie.
Sierżputowska Marja z pod Ostrołęki — fałszyżki, ręczniki.
Stepiak Andrzej i Tomasz Hermanowicz z Będowa — wyroby wełniane.
Krawczykowa Marjanna z Radwanowa — koszyczki.

Włazłowiczowie z Pabjanic — wyroby półwełniane i wełniane.
Zakład nauki koronek (bezpłatny) z Skalbmicza — koronki, hafty.
Z tegoż miejsca — wyroby stolarskie.

Pawilon lubelski zawiera znaczną liczbę bardzo rozmaitych okazów.

Wystawili tu pp. Kopczyński Michał — powozy i bryczki.
Rejer Karol — powozy.
Skibiński i sp. — odlewy.
Hesso Wilhelm — wagi.
Jaworski Leon — wyroby kowalskie.

Łuszczewski Zygmunt — wyroby blaszarskie.
Rychliński Stefan — wyroby ślusarskie.
br. Boczkowscy — broń i maszyny do szycia.
Borszczowski Leopold — wyroby stolarskie.
Dawid Michał — wyr. stolarskie.

Talaczyński Stanisław — wyr. stolarskie.
Frycz Adolf — tapicerskie.
Sawicki Władysław — krawieckie.
Rózecki Damazy — krawieckie.

Obmielewska Marjanna, Staszyńska Julja, Bałgiewska, Tymieniecka, Papińska — wyroby kobiece.
Miszewska Anna — obuwie.
Sass Adam — obuwie.
Radecki Hipolit — obuwie.
Chrościński Jan — obuwie.
Będowski Gustaw — trykotaże.

Wojciechowski Henryk — wyroby powroźnicze.
Piotrowski Konstanty — wyroby powroźnicze.
hr. Prik — wyroby browaru parowego.
br. Piaseccy — fabryka krochmalu.
Scholtz August — wyroby woskowe.
Trentler Wilhelm — ocet.

Leszczyński — wyroby kamieniarsko-rzeźbiarskie.
Harasiuk — wyroby kamieniarsko-rzeźbiarskie.
Piasecki Wiktor — produkta ogrodnicze.
Bieliński — rami złocone.
Urbański — flungi do szaf (artystyczne).

Stepanow — fotografje.
Ruppert Antoni — piany.
Siwecka — roboty kobiece.
Konarski — rękawiczki.
Kleniewski z Kluczkowie — piece.

Obok pawilonu rozłożył się p. Wołski z machinami i urządzeniami rolniczymi swego wyrobu.
Oprócz tego, fabryka mebli giętych „Wojciechów” — chociaż posiada własny pawilon — jednakże jako do guberni lubelskiej się licząca, wystawiła tu swoje okazy. Również nie pozostała w tyle i takież fabryka „Kąty” — jakkolwiek wystawia również osobno.

Tyle objaśnień z trudem zebraliśmy.
Monopol wiadomości udzielił pp. Sulistrowskiemu i spółce, najlepszym chęciom stał na zawadzie.

Zapomniano o tem, że wystawy odbywają się dla kraju i że zatem największy możliwy rozgłos jest nitylko pożądanym dla nich, ale jest ich niejako częścią składową, konieczną i niezbędną...
O ile się zdaje, komitet miał na celu uwolnić się od trudu wydawnictwa katalogu...

Jeżeli tak jest, to z jednej strony nie uwolnił się, gdyż katalog wydany przez przedsiębiorcę nie jest katalogiem urzędowym, z drugiej zaś strony zaiste... za drogo okupiona wygodą!...

